

Austmarka Historielag.

Årsmøte søndag 22. mars 2015

Dagsorden:

1. Åpning og konstituering.
2. Beretning.
3. Regnskap.
4. Innkomne forslag.
5. Arbeidsprogram 2015.
6. Budsjett 2015.
7. Valg.

*Kulturinnslag: Skogfinner og skogfinsk kultur v/Birger Nesholen
Kaffeservering og loddsalg.*

Årsberetning for 2014 - Austmarka Historielag

Til Årsmøte 22. mars 2015.

Styret har i perioden bestått av:

Leder:	Vidar Pedersen
Nestleder:	John Martin Øverby
Kasserer:	Rolf Amundsen
Sekretær:	Knut Holmen
Styremedl.:	Kåre Lunderbye, Terje Hellerud, Åge Sørmoen
Varamedl.:	Bente Fjellvang, Mona Øverby, Raymond Hauger, Per Skoglund

Styret har i perioden hatt 6 ordinære styremøter og behandlet 32 saker. I tillegg har flere av styremedlemmene deltatt på faglige møter. Laget hadde ved utgangen av virksomhetsperioden (pr. 31.12.2014) – ca. 750 medlemmer.

Austmarka Historielag (AHL) er veldig stolt av, og helt avhengig av å ha så mange dugnadsvillige medlemmer som mulig. Uten denne innsatsen ville det ikke vært mulig å inngangsette og gjennomføre alle historielagets prosjekter.

Austmarkamarken ble gjennomført lørdag 9. august. Marken er en av Historielagets største begivenheter. Den samler både bygdas egne innbyggere og mange tilreisende, i alt 750 betalende (voksne) og ca 200 barn var innom i løpet av dagen, som var en fin sommerdag fra morgen til kveld. Overskuddet i år ble det største noensinne, nærmere 60 tusen kroner. John M. Øverby ønsket velkommen og åpnet Marken. Alt i alt var det 34 boder for utstillere og diverse salg. Publikum fikk foredrag og demonstrasjon av garnfarging, beskue enkelte gamle gjenstander, se gamle film-snutter i paviljongen, la seg portrett-tegne av en profesjonell kunstner, gjøre nyttige kjøp av brukte eller nye ting i salgsbodene eller bare kose seg med grytstappe, rømmegrøt, kaffe og vafler. Badstua under oppbygging ble også vist fram. De yngste hadde også sine egne salgsboder og mange aktiviteter, - ansiktsmaling, dyrskue, hesteskokasting, hoppeslott eller snekring av fuglekasser under kyndig veiledning i snekkerverkstedet "Nystun". Mange interesserte tilskuere fulgte virksomheten på Sjøviksaga, demonstrasjonene av den nyrestaurerte doble takstikke-høvelen og stubbebryteren som var satt opp og virket etter hensikten. Gjennom hele dagen hadde vi besøk av "vår" muntre musikktrio som beveget seg rundt om på området og inne i husene med trekkspill, gitar og bass. Den tradisjonelle auksjonen ble avholdt ved låvebrua, og trekning av tjuefire gevinster ble foretatt før dagen ble avsluttet. All takk og ære til komite og medhjelpere for en vellykket gjennomføring.

Åpen Tundag. Tundagen har blitt en tradisjon og ble gjennomført med godt besøk lørdag 20. september. Laget solgte bjørkeved i sekker, gjødsel fra Orala, grillkøl i sekker, prim, hvitost, vafler, kaffe og ”kølbullar” til sjølsteiking. Det er ønskelig at flere møter opp og har med saker og ting å vise fram eller selge. Det var også ”Brannvernets Dag” med ulike visninger på Brannstasjonen og denne samkjøringa gir variasjon og trekker folk, og dette bør fortsette.

Vandringer/utflukter. Det er arrangert tre vandringer/utflukter i 2014, en mot nordre deler og to mot søndre deler av bygda vår. I tillegg har enkeltmedlemmer ledet og guidet besøk fra skoler og andre foreninger/grupper, samt organisert fellessamlinger med Austmarka Vel.

Temadager på Arstun. I løpet av virksomhetsåret har historielaget gjennomført to temakvelder og fire filmkvelder. Tema; Gjenstander med historie og Det norske holocoast. Filmen før jul var spesielt tiltenkt barn.

Slåttedugnad Abborhøgda. To lørdager, 26.juli og 2.august var det dugnad med slått og bortbæring av gras. Glimrende vær og i alt var flere enn 20 personer med – deriblant noen arbeidsomme barn. Statsskog honorerer Historielaget for dette arbeidet da riktig slått betyr mye for bevaringen av den rike floraen.

Kulturminnekart. Ferdig utarbeidet. Kulturminneregistreringene på Varaldskogen, på lik linje med tidligere utført arbeid sammen med utmarkslagene er slutført, kartet er ferdig og i salg.

”Historiske stier”. Dette er et nasjonalt prosjekt, men med lokal innsats. Det vises til medlemsbladet og Finnskogen Turistforening /avd. av DNT.

Grasrotandelen. Med 75 bidragsytere har laget mottatt over 30.000 kroner. Siden starten i 2009 over 140 000 kroner .

Arstun. Garderoben er oppgradert med skap og hyller. Kontoret har fått ny og bedre skrive- og hylleinnredning. Tekniske installasjoner på kjøkkenet er endret og alt er koplet og fungerer. Planer for påbygg er under utredning. Ref. egen sak.

Dugnadstimer. Totalt 3 761 timer fordelt på: Ulike dugnader: 2140 t, Arrangementer: 682 t, Orala: 674 t, Møter: 245 t og omvisning/guiding/forelesning: 20 t.

Badstua. Den ”nye” badstua ble laftet ferdig med tak og takstein i løpet av sommerhalvåret. Badstuovnen ble også ferdig til innvielse lørdag før jul. Dugnadsinnsatsen har vært formidabel, men det er leid inn noe faghjelp.

Samarbeid med andre organisasjoner.

Som kjent er vi sammen med de andre historielagene en avdeling av Norsk Skogfinsk Museum(NSM) og vi inngår i Kongsvinger Museumsforening. Vi har samarbeid med Statsskog, andre historielag og Kongsvinger kommune bl.a. om kartlegging og bevaring av finnetorp og andre kulturminner. Historielaget har deltatt på Finnskogtinget og er representert i styret for Skogfinske interesser i Norge og Solør/Värmland Finnkulturforening.

Skolebok-prosjektet . Johan Seglsten avsluttet sitt arbeid med boka ”Fremad til lys og liv” – skolehistorien for Kongsvinger, Vinger og Brandval i høst. Historielagene har vært prosjektansvarlige. Historisk interessant faktabok om skoleutviklingen fram til 1964. Boka selges bl.a. av Historielaget.

Holmen Mølle. Etterlatte av Peter Meyer, har via Glommen Skog tilbudt historielaget å kjøpe Holmen Mølle med noe tilhørende tomt. AHL har avtale og bruksrett fram til 2019. Forhandlinger og avklaringer om kjøp/pris i samråd med NSM har pågått høsten 2014. Trolig positivt for AHL.

Organiseringen mellom NSM og avdelingene. AHL har vært representert i Norsk Skogfinsk Museums organisasjonsutvalg. Utvalget har bestått av en representant fra hver avdeling, direktøren og en styrerepresentant fra NSM. Arbeidet har pågått i flere år med en forsering de to siste årene. Utvalget avga sin innstilling på ettermøtet vinteren 2014. Denne ble sendt ut til høring i alle avdelinger og ble vedtatt i styret våren 2014.

Gaver. Historielaget har også i år mottatt gaver, både gamle ting og materialer til bruk i den daglige driften, samt pengegaver. Styret retter en stor takk til giverne. Gavene er behørig omtalt i Medlemsbladet.

Andre aktiviteter.

- Medlemsbladet - 4 nummer.
- Kalender - 2015 produsert og solgt.
- Hjemmesida - videreføres og oppdateres fortløpende.
- Bildearkivet - påfyll og vedlikehold
- Nystun – arbeid i 2. etg. og rydding/installasjon 1. etg.
- Utleie - Arstun og Bråstua.
- Badstubading
- Dugnader - det er gjennomført flere større og mindre dugnader.
- Påskjønner - grill-/dugnadsfest på Tunet.
- Julegranbrenning - samarbeid med Austmarka Vel.
- Midtsommertreff med grill - samarbeid med Austmarka Vel.
- Guiding - skoleklasser, vandregupper og besøk fra inn- og utland.

Forslag til arbeidsprogram 2015.

Oppgaver:

- Fortsette vedlikehold, bruk og framvisning av Orala. (ref. Or.Venner)
- Vedlikehold / bruk av Smedhaugen.
- Nystun: gjøre ferdig 2. etg. og innrede verkstedet i 1. etg..
- Holde stikkemaskinen i funksjon – kanskje produsere mer.
- Arrangere temakvelder på Arstun.
- Arrangere Austmarkamarken.
- Arrangere Åpne dager/Tundager på Bygdetunet og Smedhaugen
- Arrangere dager/aktiviteter/film for de yngre.
- Holde industrisamfunnet Sikåa/Bedafors i orden og åpent for publikum.
- Gi ut 4 nummer av medlemsbladet.
- Gi ut kalender.
- Oppdatere gravminneregistreringa.
- Oppdatere og vedlikeholde hjemmesidene.
- Arrangere dagstur/helgetur/vandringer.
- Ferdigstille, male korn og rydde uteområdet ved Holmen mølle.
- Holde røykbadstua åpen på siste lørdag i måneden fra sept. til mai.
- Vedlikehold av bygningene på Tunet / konf. NSM rapport.
- Omvisninger og guiding for andre lag, foreninger, grupper, skoler
- Forberede utvidelse/påbygging av Arstun. / egen sak Årsmøte

Oppgavene er nevnt i tilfeldig rekkefølge uten noen form for prioritering.

Austmarka Historielag. Undergrupper 2014

Bygdetunet:

Knut Holmen (leder), Randi Tjernsby, Åge Karterud, Kjell Øverby,
Per Thoresen Møller

Bilder, intervjuer og skrifter:

Åge Sørmoen, Vidar Pedersen, Kåre Lunderbye, Kim Larsen
og Elisabeth Johansen

Anleggsgruppa : /nyopprettet av Årsmøte 2014/

Per Skoglund, Tore Eriksen, Per Thoresen Møller og Yngve Fjellseth

Markenskomiteen:

Rolf Amundsen, John Martin Øverby, Kim Larsen, Arve Westgård, Toril Westgård, Jan Erik
Eriksen, Tove Kvernmoen, Kristin Lysen, Thor Bråthen.

Representantskapet i Norsk Skogfinsk Museum (NSM):

Rolf Amundsen (representant 1), Anne Lise Solbergseter (personlig vara)
John Martin Øverby (representant 2), Kåre Lunderbye (personlig vara)

Styret i Kongsvinger Museumsforening (KMF):

Rolf Amundsen (representant), Kåre Lunderbye (vara).

Utleiere av Arstun og Tunet:

Elisabeth Lindberget, Hildegunn Sæthern.

Vaktmester Arstun:

Per Thoresen Møller.

Skinnarbøl skolemuseum – vertskap

Eivor Dahl, Else Trosholmen

Kulturminnesmerker:

Bjørn-Ulf Østgård (leder), Leif Helge Nabben, Sidsel Trosholmen.

Redaksjonskomite for medlemsbladet:

Åge Sørmoen og Vidar Pedersen.

Bygdebok-komite:

Kåre Lunderbye, Åge Sørmoen, Rolf Amundsen, Vidar Pedersen.

Valgkomite:

Tove Embre, John Larsen, Gunn Aaserud.